Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ соціології та медіакомунікацій
Олена МУРАДЯН

«__31__» серпня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи журналістських розслідувань
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

ННІ соціології та медіакомунікацій

2026 – 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

« 26 » серпня 2026 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:
Волянська О.В., доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ННІ соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ННІ соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від «26» серпня 2026 року № _1____

Завідувачка кафедри
прикладної соціології

та соціальних комунікацій _____ Ірина СОЛДАТЕНКО__
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю»

Гарант освітньої програми _____ _____ ____Ірина Солдатенко___
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від «26» серпня 2026 року № _1____

Голова науково-методичної комісії _____Юлія СОРОКА____

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи журналістських розслідувань» складена відповідно до освітньої програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 054 Соціологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Дисципліна є обов'язковою та викладається в ННІ соціології та медіакомунікацій.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання навчальної дисципліни***:* формування у студентів системних знань про сутність, суспільне значення та методологію журналістського розслідування, розвиток умінь планувати й проводити розслідування, збирати та перевіряти інформацію, формувати доказову базу й готувати розслідувальні матеріали з дотриманням професійних, етичних і правових вимог.

1.2. **Основні завдання вивчення дисципліни***:* ознайомлення студентів із понятійним апаратом, функціями та тематичними напрямами розслідувальної журналістики; розгляд досвіду українських розслідувальних редакцій; опанування методів пошуку суспільно значущих тем, формулювання робочих гіпотез і планування розслідування; формування навичок роботи з документами, відкритими даними та цифровими джерелами; освоєння прийомів проведення розслідувального інтерв'ю та взаємодії з інформаторами; розвиток умінь перевіряти факти, оцінювати надійність джерел і достатність доказів; засвоєння етичних принципів, правових засад і правил безпеки розслідувальної діяльності; набуття навичок структурування, передпублікаційної перевірки та супроводу журналістського розслідування.

1.3. Кількість кредитів – **3**

1.4. Загальна кількість годин – **90**

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
16 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	14 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
58 год.	138 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	0 год.

1.6. **Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна**

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю», здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

ФК01. Здатність оперувати базовим категоріальним апаратом соціології, реклами та зв'язків з громадськістю.

ФК06. Володіння базовими навичками створення текстів і документів, що використовуються в соціології, у сфері зв'язків з громадськістю та реклами.

ФК09. Уміння обговорювати професійні проблеми, відстоювати свою точку зору, пояснювати сутність явищ, подій, процесів, робити висновки, давати аргументовані відповіді.

ФК14. Здатність організувати підготовку до випуску, виробництва і розповсюдження рекламної продукції, включаючи текстові та графічні, робочі та презентаційні матеріали в рамках традиційних і сучасних засобів створення рекламних та PR повідомлень.

1.7. **Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна**

У результаті вивчення навчальної дисципліни **«Основи журналістських розслідувань»** студент повинен

знати:

- стандарти журналістських розслідувань;
- методи проведення журналістських розслідувань в Україні та закордоном;
- як використовувати усі доступні джерела для верифікації інформації;
- інструменти перевірки та підтвердження даних, необхідних для підготовки журналістського розслідування.

вміти:

- ефективно визначати теми для розслідувань, враховуючи їхню релевантність та соціальну значущість
- шукати інформацію через різноманітні джерела, включаючи архіви, бази даних, інтерв'ю та відкриті джерела
- аналізувати та обробляти зібрані дані, використовуючи журналістські методи та інструменти
- верифікувати інформацію та достовірність джерел для забезпечення точності та об'єктивності матеріалів
- представляти результати розслідувань у доступному та привабливому форматі для аудиторії.

Програмні результати навчання:

РН01. Використовувати понятійний апарат соціології, реклами, зв'язків з громадськістю в професійній діяльності.

РН05. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.

РН10. Володіння навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

1.8. Пререквізити: перелік дисциплін, що передують вивченню даної дисципліни: «Соціологія масових комунікацій», «Соціологія:основи теорії».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади та організація журналістського розслідування

Тема 1. Журналістське розслідування: сутність, ознаки та суспільне значення

Поняття журналістського розслідування та його відмінності від новини, аналітичної статті й правоохоронного розслідування. Основні ознаки розслідування: самостійний пошук, виявлення прихованих фактів, доказовість і суспільний інтерес. Тематичні напрями: корупція, зловживання владою, конфлікт інтересів, порушення прав людини, екологічні та соціальні проблеми. Роль розслідувальної журналістики в забезпеченні прозорості та підзвітності влади. Українські розслідувальні редакції та особливості їхньої роботи.

Тема 2. Пошук теми, формулювання гіпотези та планування розслідування

Джерела тем: звернення громадян, документи, відкриті дані, спостереження та попередні публікації. Критерії оцінювання теми: суспільна значущість, новизна, можливість перевірки та доступність ресурсів. Формулювання робочої гіпотези й ключових запитань розслідування. Перевірка альтернативних пояснень і запобігання упередженому добору фактів. План розслідування: етапи, джерела, строки, розподіл завдань і попереднє оцінювання ризиків.

Розділ 2. Методи збирання інформації та перевірки доказів

Тема 3. Джерела інформації та робота з документами

Види джерел у розслідуванні: люди, документи, бази даних, цифрові сліди та спостереження. Оцінювання надійності, компетентності, незалежності й мотивів джерела. Пошук документів та використання запитів на публічну інформацію. Перевірка походження, автентичності, повноти й контексту документів. Систематизація матеріалів: архів джерел, хронологія подій і фіксація походження доказів.

Тема 4. Відкриті дані та OSINT у журналістському розслідуванні

Поняття OSINT та можливості використання відкритих джерел у журналістиці. Пошук відомостей про компанії, посадовців, власність і судові справи з урахуванням доступності даних. Аналіз публічних закупівель, декларацій та корпоративних зв'язків. Пошук і перевірка інформації на сайтах, у соціальних мережах та вебархівах. Побудова схем зв'язків і виявлення ознак можливих зловживань: відмінність між сигналом для перевірки та доказом.

Тема 5. Інтерв'ю в розслідуванні та взаємодія з інформаторами

Типи співрозмовників: свідки, постраждалі, експерти, інформатори та фігуранти розслідування. Підготовка до інтерв'ю: вивчення фактів, визначення мети та побудова запитань. Уточнення свідчень, перевірка суперечностей і зіставлення слів із документами. Умови використання інформації: розмова для публікації, анонімність і конфіденційність. Запитання до фігуранта розслідування та забезпечення можливості відповісти на суттєві твердження.

Розділ 3. Професійна відповідальність і публікація журналістського розслідування

Тема 6. Перевірка фактів і побудова доказової бази

Співвідношення факту, свідчення, припущення та авторського висновку. Перехресна перевірка відомостей і встановлення незалежності джерел. Перевірка чисел, цитат, фотографій, відео, дат і послідовності подій. Побудова таблиці доказів: твердження, підтвердження, суперечності та прогалини. Межі висновків: уникнення безпідставних звинувачень і розрізнення кореляції та причинного зв'язку.

Тема 7. Етика, правові засади та безпека журналіста-розслідувача

Суспільний інтерес і приватність: обґрунтування втручання в особисте життя. Правові засади збирання та поширення інформації, захисту джерел і роботи з персональними даними. Презумпція невинуватості, точність формулювань і відповідальність за поширені твердження. Етичні межі прихованого запису, роботи під прикриттям та використання витоків інформації. Оцінювання фізичних і цифрових загроз, захист комунікацій, матеріалів та інформаторів.

Тема 8. Підготовка, публікація та супровід журналістського розслідування

Структура матеріалу: основний викритий факт, контекст, докази, позиції сторін і висновки. Побудова зрозумілої розповіді без спрощення або викривлення доказів. Представлення документів, даних, хронології та схем зв'язків у текстовому й мультимедійному форматах. Передпублікаційна перевірка: редакторський аналіз, фактчекінг і юридичне рецензування. Супровід після публікації: реагування на заперечення, виправлення помилок, відстеження наслідків і продовження розслідування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		Л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретичні засади та організація журналістського розслідування												
Тема 1. Журналістське розслідування:												

сутність, ознаки та суспільне значення	8	2	2			6						
Тема 2. Пошук теми, формулювання гіпотези та планування розслідування	8	2	2			7						
Модуль 2. Методи збирання інформації та перевірки доказів												
Тема 3. Джерела інформації та робота з документами	8	2	2			7						
Тема 4. Відкриті дані та OSINT у журналістському розслідуванні	8	2	2			8						
Тема 5. Інтерв’ю в розслідуванні та взаємодія з інформаторами	8	2	2			7						
Тема 6. Перевірка фактів і побудова доказової бази	8	2	2			8						
Модуль 3. Професійна відповідальність і публікація журналістського розслідування												
Тема 7. Етика, правові засади та безпека журналіста-розслідувача	8	2	2			7						
Тема 8. Підготовка, публікація та супровід журналістського розслідування	8	2	2			8						
Усього годин	**90**	**16**	**16**			**58**						

4. Теми семінарських занять

№	Тема семінарського заняття	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та організація журналістського розслідування	**4**
1	Суспільна значущість та ознаки журналістського розслідування: аналіз матеріалів українських медіа	2
2	Вибір теми, формулювання робочої гіпотези та розроблення плану журналістського розслідування	2
	Змістовий модуль 2. Методи збирання інформації та перевірки доказів	**8**
3	Оцінювання джерел, аналіз документів і підготовка запиту на публічну інформацію	2
4	Пошук та зіставлення відкритих даних: дослідження осіб, компаній і зв’язків між ними	2
5	Підготовка та проведення розслідувального інтерв’ю: робота зі свідками, інформаторами й фігурантами	2
6	Перевірка тверджень і формування доказової бази журналістського розслідування	2
	Змістовий модуль 3. Професійна відповідальність і публікація журналістського розслідування	**4**
7	Аналіз етичних дилем, правових ризиків і загроз безпеці під час журналістського розслідування	2
8	Побудова структури розслідувального матеріалу, його передпублікаційна перевірка та планування супроводу	2
	Разом	**16**

5. Завдання для самостійної робота

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Проаналізувати журналістське розслідування українського медіа. Визначити його тему, суспільну значущість, основні викриті факти, використані джерела та відмінності від новинного матеріалу. Результат оформити як аналітичний огляд.	6
2	Запропонувати тему власного розслідування, обґрунтувати її актуальність, сформулювати робочу гіпотезу й альтернативні пояснення. Скласти план роботи із зазначенням ключових запитань, джерел інформації та строків виконання.	7
3	Скласти перелік потенційних джерел для обраної теми та оцінити їхню надійність. Знайти й проаналізувати доступний документ, підготувати	7

	проєкт запиту на публічну інформацію для отримання відсутніх відомостей.	
4	Дослідити за відкритими джерелами обрану організацію, компанію або публічну особу в межах теми розслідування. Підготувати довідку та схему виявлених зв’язків із посиланнями на джерела, відокремивши підтверджені факти від припущень.	8
5	Розробити план розслідувального інтерв’ю. Підготувати окремі переліки запитань для свідка, експерта та фігуранта, передбачити уточнювальні запитання й умови використання отриманої інформації.	7
6	Перевірити щонайменше п’ять суттєвих тверджень з обраного розслідувального матеріалу. Скласти таблицю перевірки із зазначенням твердження, джерел, підтверджень або суперечностей та обґрунтованого висновку.	8
7	Оцінити етичні, правові та безпекові ризики власного задуму розслідування. Підготувати таблицю ризиків і заходів їх зменшення, врахувавши захист джерел, приватність, право на відповідь та безпеку комунікацій.	7
8	Підготувати розгорнутий план підсумкового розслідувального матеріалу: вступ, основні твердження та докази, контекст, позиції сторін і висновки. Додати перелік відомостей, які ще потребують перевірки, та план супроводу після публікації.	8
	Разом	**58**

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Викладання навчальної дисципліни «Основи журналістського розслідування» здійснюється у формі лекцій, семінарських занять і самостійної роботи студентів.

Лекції передбачають систематизований виклад теоретичних засад журналістського розслідування, розкриття основних понять, методів збирання та перевірки інформації, принципів роботи з джерелами, етичних і правових вимог до підготовки розслідувальних матеріалів. Теоретичні положення ілюструються прикладами з практики українських медіа.

Семінарські заняття передбачають обговорення теоретичних питань, аналіз журналістських розслідувань і виконання практичних завдань. Студенти формулюють розслідувальні гіпотези, аналізують документи та відкриті дані, готують запити на публічну інформацію й запитання для інтерв’ю, перевіряють факти та обґрунтовують висновки.

Самостійна робота передбачає опрацювання рекомендованої літератури, навчальних матеріалів і розслідувальних публікацій, підготовку до семінарських занять та виконання індивідуальних завдань. Студенти самостійно здійснюють пошук і систематизацію інформації, оцінюють джерела, розробляють план власного розслідування та готують структуру підсумкового матеріалу.

8. Методи контролю

Контроль результатів навчання з дисципліни «Основи журналістського розслідування» здійснюється шляхом поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль передбачає усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання участі в обговореннях, виконання практичних завдань і перевірку самостійної роботи. Оцінюються розуміння теоретичних положень, уміння аналізувати джерела й документи, перевіряти факти, формулювати розслідувальні гіпотези та обґрунтовувати висновки.

Модульний контроль проводиться після завершення змістових модулів у формі письмових контрольних робіт, які охоплюють теоретичні питання та ситуаційні завдання. Він передбачає перевірку засвоєння навчального матеріалу й здатності застосовувати набуті знання для розв'язання професійних завдань.

Підсумковий контроль здійснюється у формі, визначеній навчальним планом, і передбачає комплексне оцінювання результатів навчання – **контрольна робота.** Проект журналістського розслідування - перевіряються знання основ журналістського розслідування, уміння планувати дослідження, збирати та перевіряти інформацію, оцінювати доказову базу й дотримуватися професійних стандартів, етичних і правових вимог.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль (Т1–Т8, по 5 бали)	**Контрольна робота**	**Разом**	**Залік проект розслідування**	**Сума**
40	20	60	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	

0-49	незадовільно	не зараховано

10. Література

1. Г’юстон Б., Горвіт М. **Посібник з журналістських розслідувань: як працювати з документами, базами даних та які методи використовувати** / пер. з англ.; наук. ред. В. Іванов. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2025. 512 с. Сторінка видання та ознайомча версія. Системний посібник із методології розслідування, роботи з документами й даними; містить приклади та практичні завдання.
2. **Вступ до розслідувальної журналістики : електронний посібник** / Global Investigative Journalism Network (GIJN), iMEdD. Україномовна версія. 2025. Повний текст і розділи посібника. Охоплює формулювання гіпотези, планування розслідування, пошук джерел, інтерв’ювання, перевірку фактів і дослідження фінансових потоків.
3. Почапська О. І. **(Не)безпека в цифровому світі : навчальний посібник**. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 59 с. Сторінка посібника та форма завантаження. Рекомендовано до теми безпеки журналіста: захист облікових записів, персональних даних, зберігання та передавання інформації.
4. Кодекс етики українського журналіста. http:// www.cje.org.ua/ua/code
   Society of Professional Journalists’ Code of Ethics https://www.spj.org/ethicscode.asp
5. Ілаган К. **Пошук джерел, збір інформації про людей, робота з публічними даними та інформаційними запитами** // Вступ до розслідувальної журналістики. GIJN, 2025. Електронний ресурс. Навчальний розділ для опрацювання методів пошуку джерел, перевірки відомостей про осіб і роботи з публічною інформацією.
6. **Техніка інтерв’ю для початівців** // Вступ до розслідувальної журналістики. GIJN. Електронний ресурс українською мовою. Матеріал для підготовки розслідувального інтерв’ю та взаємодії зі співрозмовниками, зокрема налаштованими вороже.
7. **Посібник журналіста з розслідування воєнних злочинів** / Global Investigative Journalism Network (GIJN). Україномовне електронне видання. Повний текст у форматі PDF. Рекомендовано для поглибленого вивчення документування подій, збереження доказів, роботи з відкритими джерелами, опитування постраждалих і професійної безпеки.
8. Посібник з журналістських розслідувань Теорія та практика. Беата Бєль, Олександр Бурмагін, Томаш Патора, Олег Хоменок. https://irrp.org.ua/wp-content/uploads/2013/12/verstka.pdf (ст. 6-159)

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Журналістські розслідування відео курс Детектор медіа https://www.youtube.com/playlist?list=PLPemd2Q-uShmftANYcJ9kNfUQL2_KxS6f

2. «Розслідування на основі історії: Посібник з розслідувальної журналістики» (Story-Based Inquiry: A Manual for Investigative Journalists)

3. The BBC's Editorial Values and Standards https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines

4. Носке Г. Журналістика: що треба знати та вміти /кн. для читання та підручник /[пер. З нім. В. Климченко. К.: Центр Вільної Преси, 2017. 312 с.

3. Витяг із професійного кодексу журналіста Радіо Свобода https://www.radiosvoboda.org/p/5623.html

4. 5 Ways News Organizations Respond to 'Unpublishing' Requests https://www.poynter.org/reporting-editing/2010/5-ways-news- organizations-respond-to-unpublishing- requests/

5. The IFJ Global Charter of Ethics for Journalists https://www.ifj.org/who/rules-and-policy/global-charter-of-ethics-for-journalists.html

6. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Голуб О. П. https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas. pdf (ст.7-182)

7. BBC guidance on investigations https://www. bbc.co.uk/editorialguidelines/guidance/investigations

8. Як у Нідерландах влаштована система саморегуляції медіа https://detector.media/community/article/178246/2020-06-24- yak-u-niderlandakh-vlashtovana-sistema-samoregulyatsii-media/

9. Порядок звернення до Комісії з журналістської етики http://www.cje.org.ua/ua/poryadok-zvernennya-do-komisiyi

10. BBC Guidance: Conflicts of Interest https:// www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidance/conflicts-of-interest/

11. Роз'яснення КЖЕ щодо етичної поведінки журналіста в процесі збору інформації http://www.cje.org.ua/ua/news/rozyasnennya-kzhe- shchodo-etychnoyi-povedinky-zhurnalista-v-procesi-zboru-informaciyi

12. The Investigative Journalism Manual. Global Media Programmes of the Konrad Adenauer Stiftung (KAS). http://www.investigative-manual. org/wp-content/uploads/2016/09/20171026-IJM_final.pdf

13. General initial interview questions. Guide to Combating Corruption & Fraud in Development Projects https://guide.iacrc.org/questions-to- ask-a-complainant/

14. The Basics of Evidence for Fraud and Corruption Investigators https://guide.iacrc.org/the-basics-of-evidence-for-fraud-and- corruption-investigators/

15. Безкоштовний онлайн-курс «Журналістські розслідування: основи» https://video.detector.media/courses/zhurnalistski-rozsliduvannya- osnovy-i14

16. Стівенс Мітчел, Бет М. Олсон. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / пер. з англ. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с.
17. Чекмишев О.В. Основи журналістики. Теорія і практики журналістського фаху / навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 198 с.

Додаткова література

1. Больц Н. Абетка медіа / За загал. ред. В. Ф. Іванов / пер. з нім. В.Климченка. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2015. 177 с.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник /пер. з нім. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с.
3. Геннінг Носке. Журналістика: що треба знати та вміти / Книжка для читання та підручник. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2017. 312 с.
4. Гончарук-Чолач Т. Засоби масової інформації у політичному житті суспільства. К.: Ліра-К, 2020. 252 с.
5. Досенко А., Погребняк І. Інтернет-журналістика: Комунікативні маркери. Навчально-методичний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
6. Журналістика та медіа : Довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштобер, Бернгард Пьорксен. / пер. з англ. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011.
7. Іванов В.Ф., Сердюк. В.Н. Журналістська етика / підручник . Київ : Вища школа, 2006. 231 с.
8. Квіт С.М. Масові комунікації / Друге видання, виправлене і доповнене. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 352 с.
9. Курбан О.В. Інформаційні війни у соціальних онлайн мережах / Монографія. К.: Київ.ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 392 с.
10. Крейг Р. Інтернет-журналістика / пер. з англ. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 323 с.
11. Москаленко А. З. Теорія журналістики / підручник. К.: Експрес-об’ява, 1998. 334 с.
12. Носке Г. Журналістика: що треба знати та вміти /кн. для читання та підручник /[пер. З нім. В. Климченко. К.: Центр Вільної Преси, 2017. 312 с.
13. Підручник із крос-медіа / вид. І. Крецу, М. Гузун, Л. Василик. Bonn / Germany - Sibiu / Romania: Schiller Publishing House, 2015. 140 с.
14. Потятиник Б.В. Інтернет-журналістика / навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 214 с.
15. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації / навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 351 с.
16. Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / за заг. ред. В.Іванова. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2014. 358 с.
17. Стівенс Мітчел, Бет М. Олсон. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / пер. з англ. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с.
18. Чекмишев О.В. Основи журналістики. Теорія і практики журналістського фаху / навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 198 с.
19. Шнайдер Вольф. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики /пер. з нім. В. Климченко/ за заг. ред. В. Іванова. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2014. 357 с.

Законодавчі та нормативно-правові документи

1. Закон України «Про інформацію» – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12
2. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2782-12
3. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text
4. Закон України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» – http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/917-19
5. Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80
6. Закон України «Про державну таємницю» – http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3855-12
7. Закон України «Про доступ до публічної інформації» – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17
8. Закон України «Про авторське право і суміжні права» – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12
9. Закон України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» – http://zakon2.rada.gov.ua/ laws/show/1227-18
10. Закон України «Про рекламу» – http://zakon.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.cgi?nreg=270%2F96-%E2%F0

Допоміжна література з журналістики

1. Бойд Е. Ефірна журналістика: Технологія виробництва ефірних новин /пер. з англ. К.: Київська типографія, 2007. 429 с.
2. Гол Дж. Онлайнова журналістика / пер.з англ. К.: К.І.С., 2005. 344 с.
3. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
4. Карпенко В. О. Журналістика: основи професіональної комунікації / навч. посіб. для студ. ВНЗ. К.: Нора-прінт, 2002. 348 с.
5. Крос-медіа: контент технології, перспективи: колективна монографія / за заг. ред. В. Шевченко. К.: Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017. 234 с.
6. Куляс І., Макаренко О. Ефективне виробництво теленовин: Стандарти інформаційного мовлення. Професійна етика журналіста-інформаційника : практичний посібник для журналістів. К. : МГО «Інтерньюз Украина», 2006. 120 с.
7. Мережева журналістика: спеціалізовані курси / навчальний посібник / Н. Габор, Ю. Залізняк, С.Жаб'юк, Ю. Лавриш, Ю. Луць, І. Марушкіна, А. Палійчук, Б. Потятиник, О. Щур. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 136 с.
8. Прімбс Ш. Соціальні медіа для журналістів. Редакційна робота з Facebook, Twitter & Co /за заг. ред. В. Ф. Іванова /пер. з нім. В. Климченко. К.: Академія вільної преси, Центр вільної преси, 2018. 198 с.
9. Срібняк І. Історія журналістики (XVII – XX ст.) / підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВПЦ НаУКМА, ВД «Києво-Могилянська академія», 2013. 304 с.
10. Трачук Т. А. Українське журналістикознавство (історичний аспект) / навч. посіб. К.: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2013. 239 с.

11. Шмідт Ян. Нова мережа: ознаки, практики і наслідки веб 2.0 /Посібник для вузів / Пер. з нім. В. Климченко/ за заг. ред. В. Іванова. К.: Академія вільної преси, Центр вільної преси, 2013. 284 с.